

Wieluń - Ożarów - Wieluń EWI - 1

Szlak rowerowy Wieluń-Ożarów-Wieluń, oznakowany kolorem zielonym, o długości 30 km. Prowadzi z Wielunia przez Rudę, Rychłowice, Kadłub, Popowice, Józefów, Ożarów, Chotów i Turów z powrotem do Wielunia. Na łakach między Rudą a Widoradzem zachowały się pozostałości średniowiecznego grodziska z XII-XIV w. Drewniane wiejskie kościoły, określane typem wieluńskim, można zobaczyć w Kadłubie (XVI w.) i Popowicach (1520 r.). W Ożarowie znajduje się dwór alkierzowy z 1757 r. w który mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich.

WIELUŃ

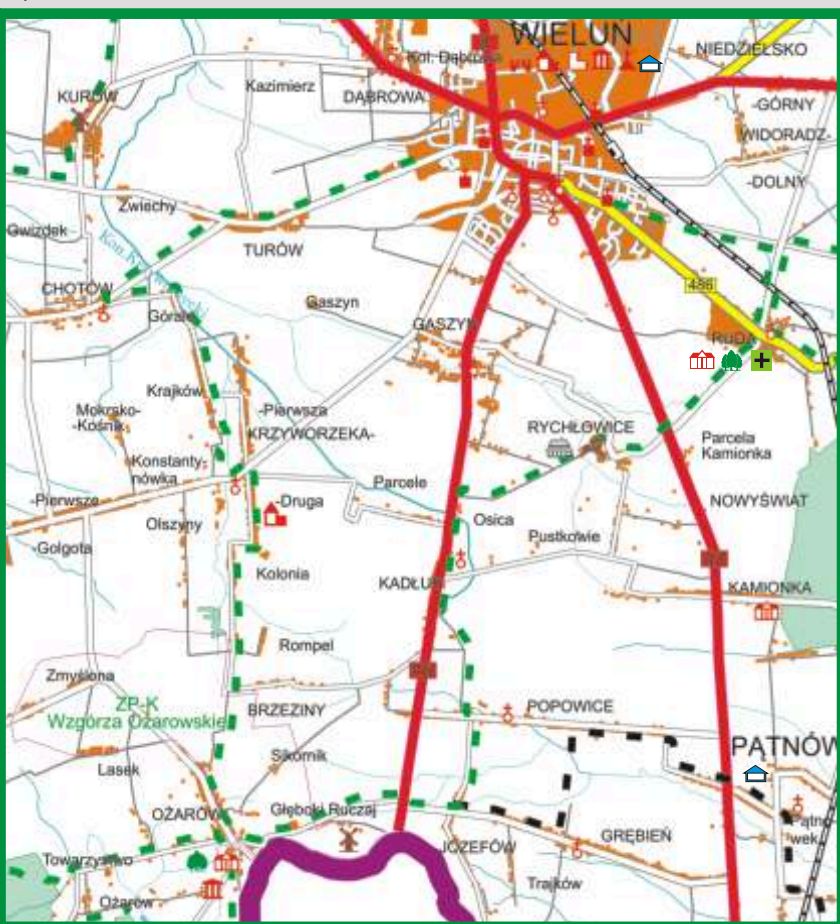
Prawa miejskie ma od 1283 r., z tego okresu miasto zachowało układ urbanistyczny, w kształcie wrzeciona, z prostokątnym rynkiem, nawiązujący do miast śląskich. Pozostałością obwarowań jest Brama Krakowska i fragmenty murów obronnych z czasów Kazimierza Wielkiego. Sama Brama to budowla gotycka z ok. 1350 r., stanowiąca część wzniesionego w 1842 r. klasycystycznego ratusza. Zabytkami też są: zespół dawnego klasztoru oo. Augustianów (na który składają się: gotycki kościół pw. Bożego Ciała wzniesiony w 1350 r. oraz budynek klasztoru); zespół klasztoru ss. Bernardynek (barokowy kościół wzniesiony w 1616 r. oraz klasztor z 1615 r., mieszczący obecnie Muzeum Ziemi Wieluńskiej); zespół dawnego klasztoru oo. Paulinów (gotycko-barokowy kościół pw. św. Mikołaja z późnobarokowym wyposażeniem wnętrza i wczesnobarokowy budynek klasztoru); zespół klasztoru oo. Reformatów (barokowy klasztor z 1629 r. z kościołem pw. Zwiastowania NMP, o barokowej fasadzie z poł. XVIII w.); zespół dawnego klasztoru oo. Pijarów (barokowy klasztor, wzniesiony w 1740 r. a przebudowany w 1801 r. oraz kościół pw. św. Józefa); kościół pw. św. Barbary z XVI w. Wieluń 1 IX 1939 r. był pierwszym w Polsce zbombardowanym miastem, wskutek czego 70% zabudowy zostało zniszczone.

Ratusz w Wieluniu

Pomnik - fragmenty ścian kościoła zbombardowanego 1 września 1939 r.

Łódzkie - turystyka rowerowa

WIELUŃ - str. 162

MUZEUUM ZIEMI WIELUŃSKIEJ

W podziemiach dawnego klasztoru prezentowane są zabytki archeologiczne odkrywane na obszarze ziemi wieluńskiej. Wśród nich zainteresowanie wzbudza biżuteria z epoki brązu i średniowiecza oraz uzbrojenie z XIV/XV w.: szpile, groty strzał i belty kuszy. Muzeum posiada także zbiory historyczne takie jak: Biblia brzeska (raddziwiłowska) z 1563 r. oraz ikonografie obrazującą skutki bombardowania w 1939 r. Zabytki związane z przeszłością wieluńskiej wsi prezentuje dział etnograficzny, na uwagę zasługuje tu malarstwo oraz kolekcja rzeźby ludowej.

RUDA - str. 169

KADŁUB

Drewniany kościół typu "wieluńskiego" pw. św. Andrzeja z XVI w. Zespół ołtarzy i ambona w stylu barokowym, a na dzwonnicy - dzwon z XV w. z gotyckim napisem w języku łacińskim.

POPOWICE

Późnogotycki, drewniany kościół typu "wieluńskiego" pw. Wszystkich Świętych, konstrukcji zrębowej, wzniesiony w początkach XVI w. Wieża kościoła pochodzi z XVII/XVIII w. We wnętrzu zachował się cenny, renesansowy ołtarz główny z XVI w., z posągami świętych oraz obrazem Matki Boskiej Bolesnej.

OŻARÓW - str. 165

KRZYWORZEKA

Średniowieczna osada. Najcenniejszym zabytkiem jest romański kościół pw. św. Piotra i Pawła, wzniesiony w 1264 r. z fundacji księcia Bolesława Wstydlivego a przebudowywany m.in. w XVIII i XX w. Obok świątyni wolnostojąca wieża - dzwonnica romańska. Wyposażenie wnętrza kościoła pochodzi z XIV-XVIII w.

CHOTÓW

Murowany kościół pw. św. Marcina wzniesiony w 1616 r. w stylu późnego renesansu. We wnętrzu uwagę zwracają sklepienia kolebkowe z lunetami a w zakrystii - sklepienie kolebkowo-krzyżowe.

SZLAK ŁĄCZNIKOWY JÓZEFÓW-BNIEC

GRĘBIEN

Drewniany kościół typu "wieluńskiego" pw. Świętej Trójcy wzniesiony w XV/XVI w., w stylu późnogotyckim. We wnętrzu zachowała się polichromia ścian z ok. 1500 r. i stropów (ok. 1520-31), w ołtarzu głównym gotycki tryptyk.

PATNÓW

Kościół z 1917-27 r., wewnątrz którego znajduje się barokowy krucyfik i chrzcielnica z XVIII w.

Rynek w Wieluniu

Kościół w Kadłubie

Kościół z romańską dzwonnica w Krzyworzece

Ołtarz w Grębieniu

Zbiory etnograficzne w Muzeum Ziemi Wieluńskiej

Zajazd BORYNA, Dąbrowa 123, tel. 43 843 44 25, www.zajazd-boryna.pl
Zajazd BIESIADA, ul. Warszawska 41, Wieluń, tel. 43 843 30 19
VIP Noclegi, ul. Kopernika 25, Wieluń, tel. 43 843 36 15, www.vip.wielun.pl
Pokoje Gościnne W. Sulikowska i Jarzębska, ul. Sieradzka 2, tel. 43 843 41 26
Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy, Patnów, tel. 43 841 28 97
Gospodarstwo agroturystyczne:
- NAD STRUGĄ, Dzierżnki 218, tel. 43 841 26 29, 695 946 238

NOTATKI:

Wieluń

3,0 km

Ruda
(węzeł szlaków)

3,0 km

Rychłowice

2,5 km

Kadłub
(skrzyżowanie z drogą 45)

3,0 km

Popowice
(skrzyżowanie)

Józefów
(węzeł szlaków)

3,0 km

Ożarów
(węzeł szlaków)

5,5 km

Krzyworzeka
(skrzyżowanie)

4,0 km

Chotów
(skrzyżowanie)

4,5 km

Wieluń
(stadion)

Józefów
(węzeł szlaków)

3,5 km

Popowice
(skrzyżowanie)

4,5 km

Patnów
(przejazd PKP)

4,5 km

Bieniec Mały
(węzeł szlaków)

Ożarów - Skomlin - Ożarów EWI - 4

Szlak Ożarów-Skomlin-Ożarów, oznakowany kolorem zielonym ma długość 37 km. Prowadzi z Ożarowa przez Banasie-Słoniny, Sloniny, Motyl, Wróblew, Grześlaki, Toplin, Skomlin, Wichernik, Mokrsko, Komorniki i Psiuchy z powrotem do Ożarowa. Rozpoczyna się przy dworku w Ożarowie, w którym mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich. W miejscowym kościele znajduje się zabytkowa ambona z XV w., pochodząca z wyposażenia kolegiaty w Wieluniu, zburzonej w 1939 r. W Skomlinie warto zwiedzić barokowy kościół p.w. św. Filipa i Jakuba z 1740 r.

Krajobraz Wyzyny Wieluńskiej

Łódzkie - turystyka rowerowa

Dwór w Ożarowie

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie

Kościół w Skomlinie

Spichlerz w Skomlinie

Kościół w Komornikach

OŻARÓW

Pierwsza wzmianka pochodzi z 1381 r. Wieś była początkowo własnością książęcą, później przechodziła w ręce różnych rodów, m.in.: Barłochowskich h. Rola. Ozdobą Ożarowa jest morderzewiowy dwór z narożnymi alkierzami w stylu barokowym z 1757 r. W 1977-80 r. dwór został zrekonstruowany, mieści się tu Muzeum Wnętrz Dworskich, gdzie zgromadzono pamiątki po wielu rodach ziemianiskich ziemi wieluńskiej. W stylowych wnętrzach mieszczą się salon, pokój dziewczęcy, buduar, sypialnie męską i damską, salonik myśliwski, gabinet, sala jadalna i kredensownia. Na uwagę zasługują zwłaszcza barokowe szafy, skrzynie i kufry z XVIII i XIX w., ceramika, portrety szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w. Dwór stanowi centrum kulturalne - jego wnętrza są scenariuszem koncertów muzycznych. W kościele z 1938 r. znajduje się ambona gotycka z XIV-wiecznej kolegiaty gotyckiej z Wielunia, zburzonej przez Niemców w 1939 r. Na cmentarzu zbiorowa mogiła żołnierzy poległych w 1939 r.

WRÓBLEW

Drewniany kościół pw. św. Piotra i Pawła z 1804 r. na miejscu poprzedniego z XVIII w. Świątynia ma konstrukcję zrębową, a we wnętrzu sklepienie kolebkowe. Z wyposażenia świątyni na uwagę zasługuje ołtarz główny o charakterze barokowym z XIX w. Umieszczono w nim obrazy: Matki Boskiej adorującej Dzieciątko, namalowany w 1627 r. oraz Matki Boskiej Bolesnej. Znajduje się tu kamienna chrzcielnica z XVI w.

SKOMLIN

Drewniany spichlerz podworski wzniesiony w 1777 r. oraz drewniany kościół św. Filipa i Jakuba z połowy XVIII w. Jego ściany i sklepienia zdobió bogate polichromie ze scenami z życia apostołów oraz różnymi typami XVIII-wiecznych szlachciców saskich. Interesujący jest zespół barokowych ołtarzy o bogatej dekoracji figuralnej oraz ambona i chrzcielnica w stylu rokoka, a także drewniany, dwukondygnacyjny spichlerz o konstrukcji zrębowej z 1777 r., kryty gontem.

MOKRSKO

Późnobarokowy kościół św. Stanisława z 1626 r.

KOMORNIKI

Murowany kościół parafialny pw. Narodzenia NMP wzniesiony w 1631 r. Świątynia posiada sklepienie kolebkowe z lunetami, pokryte późnorenansową dekoracją stiukową typu kalisko-lubelskiego. Z wyposażenia kościoła na uwagę zasługuje ołtarz główny oraz dwa ołtarze boczne, pochodzące z XVII w. Na terenie wioski stoi również dwór, wzniesiony prawdopodobnie w XIX w., a od 1928 r. po dzień dzisiejszy mieszczący Państwowy Dom Dziecka.

Ożarów
(węzeł szlaków)

5,5 km

Sloniny

8,0 km

Wróblew

5,0 km

Utrata

2,0 km

Toplin

3,0 km

Skomlin
(węzeł szlaków)

3,0 km

Wichernik

2,5 km

Mokrsko

3,5 km

Komorniki

5,5 km

Ożarów
(węzeł szlaków)

NOTATKI:

.....

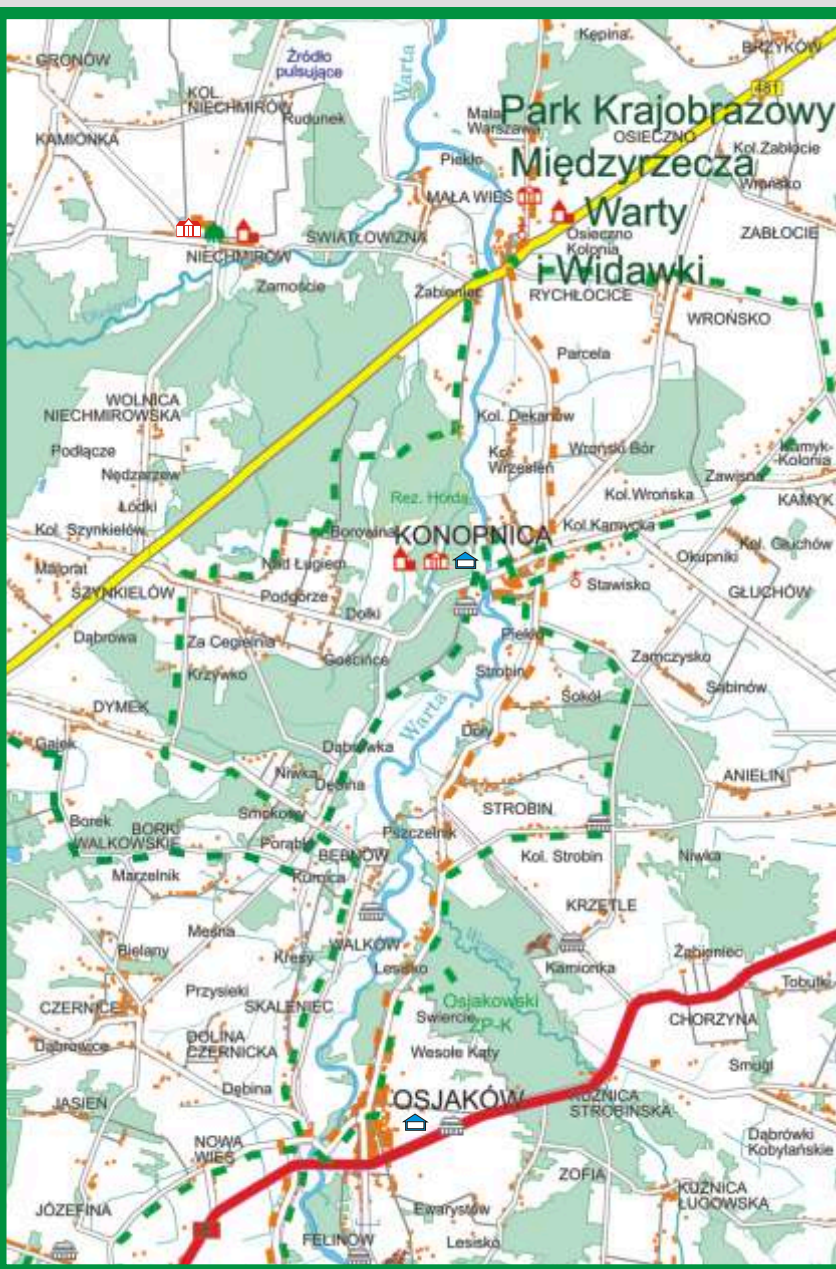
.....

.....

.....

Konopnica - Osjaków - Konopnica EWI-3

Szlak rowerowy Konopnica-Osjaków-Konopnica, oznakowany kolorem zielonym o długości 43 km. Rozpoczyna się w Konopnicy i tworzy pętlę, prowadzącą przez Stobin Kolonię, Osjaków, Walków, Bębnow, Szynkiewów, Rychłocice, Wrońsko i Kamyk z powrotem do Konopnicy. Szlak obejmuje tereny Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, który chroni doliny Warty, Widawki i ich dopływów wraz z ich bogatą florą i fauną, a także cenne zabytki architektury i kultury materialnej. Dolina Warty to miejsce starożytnego osadnictwa, wiele wsi ma długą historię: Walków (III w. n.e.), Osjaków (epoka kamienia), Stobin (II-VI w. n.e.), Konopnica (wczesnośredniowieczne grodzisko). Na północ od Szynkiewowa znajduje się cenne torfowisko *Nad Ługiem*. Szlak wiedzie skrajem rezerwatu *Hołda*, charakteryzującym się urozmaiconą budową terenu, na co miało wpływ usytuowanie go nad rzeką. Część rezerwatu zalewana jest wodą, co sprzyja rozwojowi roślinności bagiennej. Występuje tu ok. 130 gatunków roślin. Świat gadów reprezentuje m.in. żmija zygzakowata.

Łódzkie - turystyka rowerowa

Dwór w Konopnicy

Kościół w Konopnicy

Rezerwat HOŁDA

Panorama z "Zamczyska"

PARK KRAJOBRAZOWY MIĘDZYRZECZA WARTY I WIDAWKI

Przedmiotem ochrony są doliny Warty, Widawki i ich dopływów wraz z otoczeniem, a także towarzysząca tym obszarom naturalna szata roślinna. W centralnej części parku znajduje się węzeł hydrograficzny, który tworzą zbiegające się rzeki Widawka, Grabia i Nieciecz. Jego pow. wynosi 26,6 tys. ha. Park jest cenny przyrodniczo i turystycznie ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, malownicze przełomy Warty (między Beleniem a Strobinem wysokości stoków dochodzą do 45 m), bogatą florę i faunę, a także zabytki architektury i kultury materialnej. Zachowały się niewielkie fragmenty naturalnych zespołów leśnych, m.in. bory, dąbrowy, grądy, olsy czy łęgi. W dolnym biegu rzeki odbywają tarło: certa, brzana, węgorz. Doliny Warty i Widawki stanowią również ostoję ptaków.

KONOPNICA - str. 51
RYCHŁOCICE - str. 51
OSJAKÓW - str. 51

REZERWAT HOŁDA

Rezerwat leśny chroniący dobrze zachowany, naturalny las niżowy typowy dla nizin środkowopolskich. Na niewielkiej powierzchni występują tu płaty grądu subkontynentalnego, łęgu jesionowo-olszowego, olsu porzeczkowego oraz boru wilgotnego. Gatunki będące pod ścisłą ochroną to m.in.: widłak jałowcowaty, lilia złotogłów czy sromotnik bezwstydy. Występuje tu także stanowisko łęgowe bardzo rzadkiego ptaka z rodziny kaczkowatych - trzcina nurogęsia.

NIECHMIRÓW (3 km)

Z dawnego założenia dworskiego zachowała się dworska oficyna z XVIII/XIX w., park z cennym drzewostanem oraz neogotycka, murowana kaplica pw. Niepokalanego Poczęcia NMP i bł. Wincentego Kadłubka z ok. 1729 r. Odkryto tu cmentarzysko kultury łужиńskiej.

Konopnica
(centrum)

6,5 km

Kol.
Stobin

4,0 km

Lesisko

3,5 km

Osjaków
(most na Warcie)

5,5 km

Bębnow
(skrzyżowanie)

5,0 km

Szynkiewów
(kościół)
← 3 km
Niechmierz
2,5 km

Żabieniec

0,5 km

Rychłocice

2,0 km

Wrońsko

3,5 km

Piaski

5,0 km

Konopnica
(centrum)

Hotel MAZUREK **, ul. Piaskowa 11, Osjaków, tel. 43 842 32 18, www.zajazdmazurek.pl
Motel ŁASUCH *, Kuźnica Strobińska 30, tel. 43 842 34 34, www.motel-lasuch.com.pl

Zajazd PODJADEK, Osjaków, tel. 43 842 33 03, www.podjadek.glt.pl

Ośrodek Wypoczynkowy MOSIR Pabianice, Konopnica, tel. 500 027 410

Ośrodek Wypoczynkowy Politechniki Łódzkiej DWOREK, ul. Parkowa 3, Konopnica, tel. 43 842 44 22

Ośrodek Wypoczynkowo-Rekreacyjny ZACISZE, Konopnica, tel. 43 842 42 52, www.zacisze.wielun.pl

Gospodarstwa agroturystyczne: (www.agroturystyka.wielun.pl)

- E. Borek, ul. Ścieżkowa 12, Osjaków, tel. 43 842 30 58

- H. Dubecka, ul. Słowackiego 12, Osjaków, tel. 43 842 35 33

- G. L. Mareccy, ul. Sienkiewicza 11, Osjaków, tel. 43 842 33 09, 609 672 582

- WESOŁE KĄTY, Osjaków, tel. 693 042 665

- A. M. Wrzesiński, Krzętle 1, tel. 43 842 36 61, 607 984 818, www.goscinielopdasem.pl

- H. Piekara, Walków 29, tel. 43 842 35 03

www.ziemialodzka.pl

166
Łódzkie

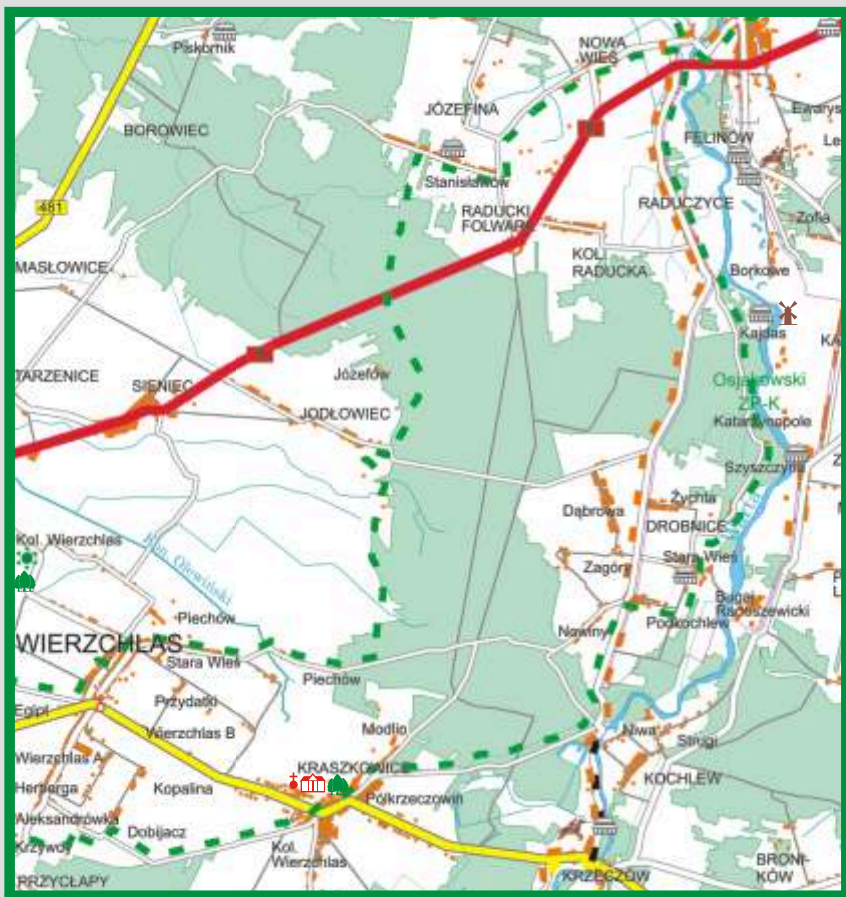
Łódzkie - swoboda wyboru!

167
Łódzkie

Wierzchlas - Osjaków - Wierzchlas EWI-2

Szlak Wierzchlas-Osjaków-Wierzchlas, oznakowany kolorem zielonym ma długość 45 km. Rozpoczyna się we wsi Wierzchlas i wiedzie przez wschodnie rejony powiatu wieluńskiego skrajem dużego kompleksu leśnego, a na odcinku z Łykowego przez Drobice, Kajdas i Radoszyce do Osjakowa - wzdłuż doliny Warty. Wierzchlas, którego nazwa pojawia się w dokumentach już w 1323 r., chlubi się kościołem parafialnym, zbudowanym najprawdopodobniej w XV w. Interesującym miejscem na trasie jest Ruda, dawna siedziba kasztelanii i najstarsza stolica Ziemi Wieluńskiej. Gall Anonim wymienia Rudę w 1106 r. Znajduje się w niej najstarszy na Ziemi Wieluńskiej kościół z XII w. W Kajdasie oraz Kochlewie warto obejrzeć stare młyny wodne. Osjaków, który niegdyś był miasteczkiem, zachował miejski układ przestrzenny. W kościele warto obejrzeć chrzcielnicę z XVI w.

Łódzkie - turystyka rowerowa

Kościół w Wierzchlasie

Przystań dla kajaków w Krzeczowie

Tablica nad Wartą w Drobnicach

Młyn w Kochlewie

Romański fragment kościoła w Rudzie

WIERZCHLAS

Wieś znana od 1323 r. Z tego okresu znaleziono tu cenny zabytek sztuki romańskiej - misę z bogatą ornamentacją używaną w czasie uroczystości kościelnych (zobacz ją można w Muzeum w Wieluniu). We wsi stoi zabytkowy kościół parafialny pw. św. Mikołaja, wzniesiony w XV w. przebudowany w 1760 r. We wnętrzu zachowały się rokokowe ołtarze, ambona z 2. poł. XVIII w., późnogotycka chrzcielnica z XV w., pochodząca zapewne ze starszego kościoła oraz stara płyta nagrobna (1554-55).

OLEWIN (4 km)

Znajduje się duży kamieniołom wapieni górnorojskich a na widocznym z daleka wzgórzu - duże odsłonięcie piaszczystych żelazistych, zaliczanych do jury środkowej. Warto tu również zobaczyć dawny park podworski, w którym rosną pomnikowe drzewa: lipy drobnolistne i topole białe.

OSJAKÓW - str. 51

RADUCZYCE - str. 51

KAJDAS

Znajduje się tu stary, drewniany młyn wodny z XVII w.

DROBINICE

Na lewym brzegu Warty znajduje się ośrodek wypoczynkowy *Kalina*. Przy ośrodku znajdują się korty tenisowe, boisko do siatkówki oraz baseny dla dzieci i dorosłych. Na brzegu Warty umieszczono tablicę informującą o kręconych tu plenerach do filmu *Nad Niemnem*.

KOCHLEW - str. 53

KRASZKOWICE

Pierwsza wzmianka pochodzi z 1405 r. Stoi tu murowana kaplica z 1. poł. XIX w. pw. św. Anny oraz drewniany pałac myśliwski Enderów zbudowany w 1933 r. otoczony parkiem o pow. 2 ha, w którym rosną zabytkowe drzewa, m.in. aleja brzozy, świerki, modrzewie, sosny, dęby, klony, kasztanowce.

RUDA

Najcenniejszym zabytkiem Rudy i jednocześnie jednym z najcenniejszych zabytków sakralnych całego województwa łódzkiego jest romański kościół pw. św. Wojciecha wzniesiony z fundacji Piotra Dunina w 1142 r. Świątynię tę wielokrotnie przebudowano w XV-XVII w. i w 1803 r. W obrębie kościoła kaplica z 1593-94 r. Obok kościoła stoi pałac Gustawa Taczanowskiego z 1857 r. Jego fasadę zdobi neorenesansowa dekoracja. Do pałacu przylega park. Na pobliskim cmentarzu spoczywają polscy żołnierze, którzy zginęli we wrześniu 1939 r.

- Wierzchlas (szkoła) 2,5 km
- Piechów (skrzyżowanie) 7,5 km
- Skrzyżowanie z drogą nr 8 2,5 km
- Józefina 8,0 km
- Radoszyce (węzeł szlaków) 6,0 km
- Podchlew (węzeł szlaków) 6,0 km
- Kraszkowice 5,0 km
- Przyląpy 3,0 km
- Ruda (węzeł szlaków) 5,5 km
- ← 4 km Olewin
- Wierzchlas (szkoła)

Ośrodek wypoczynkowy *KALINA*, Drobice 88, tel. 43 832 36 83

Pokoje *OAZA*, Drobice 107a, tel. 697 405 899

Zajazd *RITMO*, Krzeczów 49, tel. 43 842 15 23, www.zajazdrimto.wielun.pl

Gospodarstwa agroturystyczne: (www.agroturystyka.wielun.pl)

- E. Kempa, Felinów 14, tel. 43 842 33 48, 603 970 785,

- H. Zjawńska, Felinów 8, tel. 43 842 34 19, 500 495 895, www.agro-wczas.prv.pl

- Stara Wieś, Drobice 140, tel. 693 042 665

- Z. Sosnowski, ul. Wczasowa 2, Krzeczów, tel. 504 006 917, 608 333 712, <http://ranczonadwarta.bo.pl>

- A. Okrasa, ul. Węclawska 2, Krzeczów, tel. 43 842 15 10, 606 372 344

www.ziemialodzka.pl

Konopnica - Świątkowice - Skomlin EWI-11

Łódzkie - turystyka rowerowa

Szlak rowerowy Konopnica-Skomlin oznakowany jest kolorem zielonym i ma 75 km. Prowadzi z Konopnicy przez Bębnow, Wielgie, Ostrówek, Czarnożyły, Chojny, Świątkowice, Naramice, Wiktorów, Białą, Łyskornię i Młynisko do Skomlina. W Konopnicy godne uwagi jest grodzisko stożkowe na brzegu Warty, w Wielgim zachował się zespół dworsko-parkowy z XIX w. o charakterze krajobrazowym. Przed II wojną światową we wsi znalazło się 800 rzymskich denarów z II w. Teren gminy Ostrówek znany jest z licznych stanowisk archeologicznych, świadczących o dawnym osadnictwie. Przykładem jest kurhanowe cmentarzysko kultury trzcinieckiej z epoki brązu w Okalewie, złożone z 16 kurhanów. Wieś Czarnożyły powstała w XV w. i była siedzibą rodu magnackiego litewskiego Strzemięczyków-Brzostowskich. W Naramicach warto zwiedzić drewniany kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych z XVI w. W Łyskorni kolejny drewniany kościół p.w. Marii Magdaleny z 1660 r. Skomlin to historyczna miejscowość, wymieniona po raz pierwszy w 1210 r. We wsi wznosi się drewniany barokowy kościół p.w. św. Filipa i Jakuba z 1740 r. Jest tu również spichlerz dobrze zachowany, jeden z nielicznych w regionie.

Dwór w Wielgim

Kościół w Czarnożyłach

KONOPNICA - str. 51

REZERWAT HOŁDA - str. 167

WIELGIE

Wieś odnotowana w dokumentach z 1419 r. jako *Wielkie*. Zabytkowy jest zespół podworski, na który składają się dwór z poł. XIX w. oraz XIX-wieczny park z pomnikowymi okazami drzew o charakterze krajobrazowym. Obok dworu murowany dwór kupił K. Fiszer, prawnuk generała Stanisława Fiszera, adiutanta Tadeusza Kościuszki. Po 1945 r. majątek Fiszera rozparcelowano, dwór został doprowadzony do ruiny. Dziś jego właścicielem jest prywatna osoba.

CZARNOŻYŁY

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1411 r. Od 1744 r. Czarnożyły należały do rodu Strzemięczyków-Brzostowskich. Jeden z nich w XVIII w. osadził we wsi Litwinów. W tym samym stuleciu miejscowość zasłynęła z utworzenia szkoły, do której musiały uczęszczać dzieci chłopskie. We wsi znajduje się barokowy kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja z 1726 r.; zespół pałacowo-folwarczny z XVIII w., na który składają się: pałac z XVIII w. oraz otaczający go park, w obecnym kształcie z XIX w. o pow. 1,6 ha. Na cmentarzu znajduje się mogiła 6 żołnierzy z 15. Pułku Piechoty *Wilków* z Dębina, poległych w walkach 3 września 1939 r.

- Konopnica
- 4,5 km
- Bębnow
(skrzyżowanie)
- 7,0 km
- Wielgie
(skrzyżowanie z drogą 481)
- 3,5 km
- Kuźnica
- 5,0 km
- Ostrówek
- 7,0 km
- Gromadzice
- 4,5 km
- Czarnożyły
(kościół)
- 8,0 km
- Chojny
- 5,0 km
- Świątkowice
(węzeł szlaków)

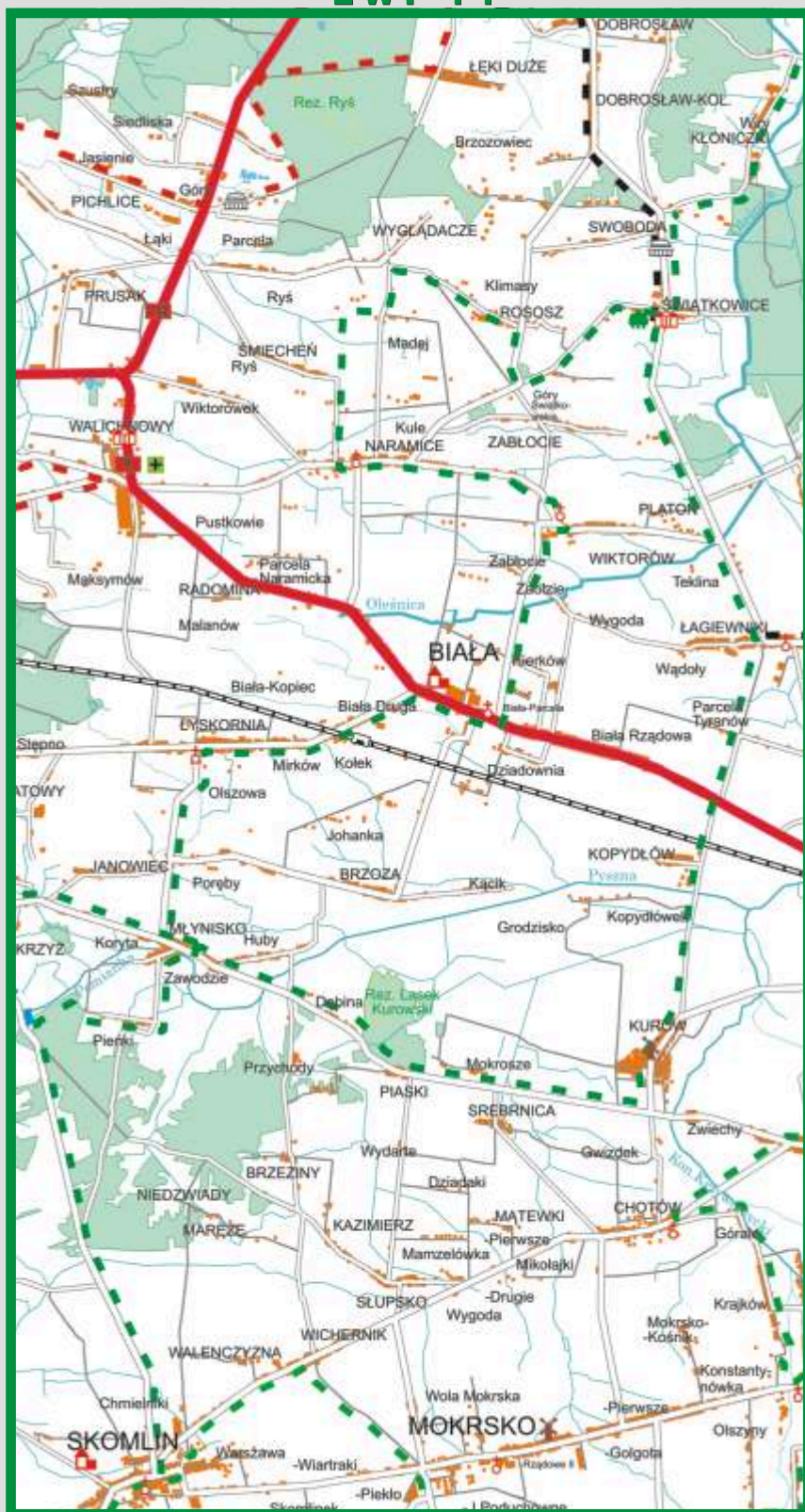
NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

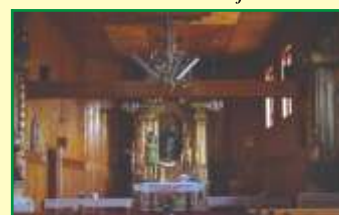
Kościół w Naramicach

Kościół w Wiktorowie

Kościół w Białej

Ołtarz w Białej

Kościół w Łyskornii

ŚWIĄTKOWICE

Wzmiankowane w kronikach już w 1406 r. Osada stanowiła własność Kłomnickich, Tarnowskich i Ciemniwskich. W 1939 r. przebiegała tu tzw. operacyjna linia czat, którą stworzyły wydzielone oddziały 10 Dywizji Piechoty Armii Łódź. Warto zobaczyć zabytkowy park z XVIII w., w którym stoi murowany dwór z końca XVIII w. Barokową budowlę pokrywa gontowy, łamany dach z *ba-wolimi oczkami*. Wokół dworu rozciąga się park o pow. 10,20 ha, w którym odnaleźć można li-czne okazy zabytkowych drzew i rzadkich krze-wów. Przy dworze rośnie 600-letni cis. Przez park przepływa Struga Węgłewska.

NARAMICE

Drewniany kościół pw. Wszystkich Świętych z XVI w. Świątynię konstrukcji zrębowej przykrytą wysokim gontowym dachem otacza starodrzew. Kościół remontowano m.in. w 1772 r. We wnętrzu utrzymanym w stylu barokowym zachował się ołtarz główny z 1765 r. z cennym obrazem gotyckim z ok. 1480 r. przedstawiającym za-snięcie Matki Boskiej. Na szczególną uwagę zasługuje również portret trumienny mężczyzny z 2. poł. XVII w. z herbami: Jastrzębiec, Ogoń-czyk, Pilawa i Ostoja.

WIKTORÓW

Drewniany kościół pw. św. Zygmunta z 1. poł. XVI w., przebudowany w XVIII w. i w 1976-87 r. We wnętrzu znajduje się obraz Madonny z Dzie-ciątkiem, namalowany ok. 1470 r. przez Jana z Nysy. Warto również zobaczyć inny gotycki obraz przedstawiający Zwiastowanie NMP, wy-konany techniką olejną na płótnie i desce oraz - również gotycki obraz Matki Boskiej Bolesnej umieszczony w ołtarzu bocznym.

BIAŁA

Drewniany kościół pw. św. Piotra w Okowach z 1743 r. Na miejscowym cmentarzu znajduje się mogiła powstańców 1863 r. a w centrum wsi pomnik poświęcony poległym w walce lub po-mordowanym przez hitlerowców w czasie II woj-ny światowej mieszkańcom okolic.

ŁYSKORNIA

Dawna wieś szlachecka, w XVII w. należała do rodów Giżyckich, a później Karśnickich. We wsi wznosi się zabytkowy kościół pw. św. Marii Ma-gdaleny zbudowany w 1660 r. Ufundował go Gwałbert Karśnicki. Świątynia stała na miej-scu kościoła z 2. poł. XV w. Rozbudowywano ją w 1786 r. i 1921 r. (budowla została wydłużona o 6,5 m). Konstrukcja zrębowa, na belce tęczo-wej krucyfiks z 1400 r. Wyposażenie wnętrza pochodzi z XVI-XVIII w.

SKOMLIN - str. 165

Świątko-wice
(węzeł szlaków)

8,5 km

Naramice
(skrzyżowanie)

6,5 km

Biała
(skrzyżowanie)

4,5 km

Łyskornia
(skrzyżowanie przy kościele)

3,0 km

Młynisko
(węzeł szlaków)

9,5 km

Skomlin
(węzeł szlaków)

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

Świątkowice - Kurów - Krzyż EWI-12

Szlak Świątkowice-Młynisko-Krzyż oznakowany jest kolorem zielonym i liczy 21 km. Prowadzi ze Świątkowic przez Łagiewniki, Kurów do Młyniska (PKS Krzyż). W Świątkowicach, wsi powstałej w XIV w. (wzmiankowana w 1406 r.), zachował się zespół dworsko-parkowy. W okolicach Kurowa znaleziono relikty pierścieniowatego grodziska obronnego kultury łużyckiej, datowane na VII-V w. p.n.e. Grodzisko obejmowało teren o pow. 30 ha. Zostało zniszczone prawdopodobnie podczas najazdu Scytów w V w. n.e. Archeolodzy wydobyli w tym miejscu wiele przedmiotów z brązu i żelaza. Dziś miejsce grodziska jest terenem upraw rolniczych. Kurowskim zabytkiem jest wiatrak z 1888 r. Za wsią Piaski szlak wiedzie skrajem rezerwatu *Lasek Kurowski* chroniący wielogatunkowy las liściasty z udziałem jodły. Na terenie rezerwatu występuje 149 gatunków roślin naczyniowych i 34 gatunki mszaków. W Łagiewnikach interesujący jest drewniany kościół filialny p.w. św. Jana Chrzciciela z ok. 1623 r.

Łódzkie - turystyka rowerowa

Łagiewniki

Lasek Kurowski

ŚWIĄTKOWICE - str. 171

ŁAGIEWNIKI

Drewniany kościół filialny pw. Ścięcia św. Jana Chrzciciela, o konstrukcji zrębowej wzniesiono w 1623 r. We wnętrzu świątyni podziwiać można zabytkowe wyposażenie, w tym obraz chrztu Chrystusa z XVIII w., gotycką rzeźbę Chrystusa z 1. poł. XV w. oraz belkę tęczową z krucyfiksem z XVIII w. We wsi stoi również dwór z XVIII/XIX w. (obecnie funkcjonuje w nim szkoła), który otaczają pozostałości po parku krajobrazowym. Na miejscowym cmentarzu znajduje się mogiła żołnierza poległego w dniu 1 września 1939 r.

KURÓW

Pozostałości grodziska z okresu kultury łużyckiej, pochodzącego z VII - V w. p.n.e. Pierwotnie obejmowało obszar 30 ha. Uległo zniszczeniu prawdopodobnie w wyniku najazdu Scytów w V w. p.n.e. Znaleziono tu zabytki z brązu i żelaza.

REZERWAT LASEK KUROWSKI

Utworzony w celu zachowania pozostałości 3 naturalnych zbiorowisk leśnych - w tym wypadku grądu z udziałem jodły, olsu i łęgu olszowego. Chroni wielogatunkowy las liściasty z udziałem jodły. Roślinność tworzy m.in. bagieny lasu olszowego (ols porzeczkowy) i las lipowo-grabowodębowy. Składnikiem drzewostanu jest też jodła pospolita. Na terenie rezerwatu występuje 149 gatunków roślin naczyniowych i 34 gatunki mszaków. Występuje kilka gatunków roślin chronionych, w tym: bluszcz pospolity, kalina koralkowa, konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszczyk szerokolistny, porzeczka czarna i wawrzyn wilczełyko.

Świątkowice
(węzeł szlaków)

5,0 km

Łagiewniki
(węzeł szlaków)

5,5 km

Kurów
(skrzyżowanie z drogą do Wielunia)

9,0 km

Młynisko
(węzeł szlaków)

2,5 km

Krzyż
(węzeł szlaków)

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....